

Et kommunalt Fødehjem.

— Af Fru Arenholt, Frk. Blom, Fru Harbou Hoff, Fru Anna Johansen, Fru Helga Larsen, Fru Salicath og Fru Welding var under 2. November stillet følgende Forslag til Beslutning:

„Borgerrepræsentationen opfordrer Magistraten til at forelægge Forsamlingen Planer til Oprettelse af et kommunalt Fødehjem, særlig for gifte Kvinder.“

Ordføreren for Forslagsstillerne (Fru Harbou Hoff) skulde motivere det foreliggende Forslag til Beslutning om Oprettelse af et kommunalt Fødehjem, særlig for gifte Kvinder. Begrundelsen for, at det særligt tager Sigte paa gifte Kvinder er den, at medens den eneste bestaaende offentlige Fødselsstiftelse i København, Rigshospitalets Fødeafdelinger, modtager de ugifte Kvinder uden Vanskelighed, endogsaa vederlagsfrit, kan gifte Kvinder kun i meget begrænset Omfang optages der. Det vilde imidlertid være ønskeligt, om ogsaa gifte Kvinder, naar Forholdene gør det ønskeligt, i ret stort Omfang kunde modtages paa en Fødselsstiftelse. Det var meget naturligt, at den første Fødselsstiftelse i en større By fortrinsvis gav Adgang for de ugifte fødende, fordi disse er saa ilde stedt i enhver Henseende. Det første lille Fødehjem, der i 1750 aabnedes i København under halvt private Former hos en privat praktiserende Jordemoder, var kun beregnet paa ugifte. Det oprettedes under Frederik den 5te, der, som det dengang udtryktes: „intet hellere ønskede, end at den saa ofte forekommende Fødsel i Dølgmaal og ofte derpaa følgende Fostrenes Ombringelse kunde forebygges.“ Medens Anstalten nogle Aar senere knyttedes til det medicinske Fakultet og i 1788 flyttedes til den anseelige Fødselsstiftelse i Amaliegade, hvilket muliggjordes ved Dronning Juliane Maries store Gaver, og endelig for nogle Aar siden fik Plads i Rigshospitalets Fødeafdelinger, har stadig de samme Indlæggelsesstatutter, hvorefter de ugifte har saa absolut Fortrinsret, været gældende. I Rigshospitalets Aarsberetning er Statutterne formuleret saaledes: „Ugifte Kvinder, der ønsker at føde paa Rigshospitalet, modtages til vederlagsfri Behandling sammesteds.“ Derpaa følger Indskrivningsreglerne, hvorefter det hedder: „Gifte Kvinder modtages til vederlagsfri Behandling, naar de ved Attest fra vedkommende Di-

striktforstander godtgør, at de har fast Ophold i København og foruden at være fattige lever under saa uheldige Forhold i Hjemmet, at det maa anses betænkeligt, om Fødselen skulde foregaa der. Udenfor de nævnte Tilfælde kan gifte Kvinder kun modtages, naar vedkommende Overaccuchør skønner, at Moderens Helbredstilstand er saaledes, at det maa befrygtes, at Fødselen ikke vil kunne foregaa i Hjemmet uden Fare for hende eller Barnet.“ Derpaa følger Reglerne for Betalingen, hvorefter det hedder: „Vederlagsfri Behandling og Ophold paa Hospitalet kan under de nævnte særlige Omstændigheder dog tilstaaes gifte Kvinder, naar de er 1) forsørgelsesberettigede her i Landet, 2) trængende og 3) ikke nyder Fattighjælp.“ Statutterne trækker altsaa meget snævre Grænser for Optagelse af gifte fødende, og det er i Praksis ogsaa kun forholdsvis faa gifte, som optages; naar Hensyn tages til Pladsforholdene, kunde de formentlig heller ikke optages i større Udstrækning, da der dog skal skaffes Plads til alle de ugifte, for hvem Fødselsstiftelsen er bestemt.

Der fødes i København aarlig ca. 11,500 Børn. I 1915 var Tallet 11,443, det laveste Fødselstal, der har været i Hovedstaden efter Indlemmelsen i 1902; heraf fødtes 72 pCt. indenfor og 28 pCt. udenfor Ægteskab. Det i Sammenligning med Landets 11—12 pCt. meget store Procenttal uægte Børn skyldes naturligvis den Omstændighed, at adskillige unge ugifte Kvinder rejser til Hovedstaden, naar Fødselen nærmer sig, i den Formening, at denne lettere kan foregaa ubemærket i den store By, og ikke blot fra de andre Dele af Landet, men ogsaa fra Nabolandet kommer en Del ugifte fødende Kvinder til København, for at Fødselen skal foregaa der. I 1915—16 fødte 3111 Kvinder paa Rigshospitalet, heraf 2429 ugifte og 682 gifte, altsaa omtrent 70 pCt. ugifte, men kun 9 pCt. gifte. Forholdstallene var omtrent de samme i de nærmest foregaaende Aar. Af de 682 gifte, som fødte paa Rigshospitalet, indlagdes de 366 paa Grund af faretruende Tilstand, 277 indlagdes af Distriktsforstanderen paa Grund af daarlige Forhold i Hjemmet, 29 af Nyboders Kommandantskab — de sidste naturligvis paa Grund af de indskrænkede Boligforhold i Nyboder — og 10 af forskellige andre Grunde. Altsaa kun 306 eller 4 pCt. af alle de fødende Hustruer i København blev indlagt paa

Grund af Fattigdom og uheldige Forhold i Hjemmet. Det er imidlertid indlysende, at der, naar Hensyn tages til de eksisterende sociale Forhold, i Virkeligheden maa være et langt større Antal gifte Kvinder, som kunde trænge til at indlægges paa en Fødeanstalt. Enhver, der kender lidt til de faktiske Forhold, ved ogsaa, at mange Fødsler foregaa i Omgivelser, som i Virkeligheden staar i en grel Mod sætning til de Fordringer, man ellers mener at burde stille ved en Fødsel. Naar henses til, hvilke Foranstaltninger der træffes i et blot nogenlunde velstillet Privathjem, for at en Fødsel skal foregaa under betryggende Forhold, var det indlysende, at det maa være uheldigt og uforsvarligt, hvis Fødselen foregaa i en ganske lille Lejlighed, f. Eks. en 2 Værelsers Lejlighed eller et lille Bagværelse til en Forretning, hvor der knap er Plads til, at man kan røre sig. De nødvendige Redskaber, Badevand o. s. v. er ikke altid til Stede, det er til Tider vanskeligt, ja, endogsaa umuligt at skaffe de større Børn af Vejen, naar Fødselen finder Sted, især hvis den indtræder om Natten, og der var dog næppe noget Hjem, hvor man ønsker, at de større Børn, Drengene og Piger, skal være til Stede ved en saadan Lejlighed. Ikke alene under selve Fødselen kan Forholdene baade for Moder og Barn være vanskelige i de meget smaa Hjem, men selvfølgelig vil Barselpatienten i et saadant Hjem ikke faa den tilstrækkelige Ro. Den fornødne sagkyndige Pleje er heller ikke altid til Stede, og man ved dog, at selv en lille Forsømmelse, et lille Fejlgreb kan blive skæbnesvangert for Moder og Barn. Gælder disse Betragtninger ved almindelige Fødsler, maa de gælde saa meget mere, hvor det drejer sig om Fødsler, der kræver Operation eller Kunsthjælp, og i en By, hvor Hospitaliseringen er saa udbredt, at enhver, som blot skal ligge 8 Dage til Sengs for Mavekatar, Bronchitis eller lignende, anses for berettiget til Indlæggelse paa Hospital, var det mærkeligt, at man kan lade Fødsler, ved hvilke der kræves endogsaa rej store kunstige Indgreb, Operationer, foregaa i de smaa Hjem, hvor de nødvendige Hjælpemidler ikke er til Stede. Ikke alene har man paa en Fødselsstiftelse alle Hjælpemidler, men tillige træffes det til Fødselen belejlige Øjeblik meget lettere der end i det private Hjem, hvor den sagkyndige Hjælp ikke til Stadighed kan være til Stede. Ganske vist lader